

# ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ  
ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΥΠΟ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Α΄.-ΤΟΜΟΣ Α΄.

(Ὅτι ἐστὶ περὶ τοῦ ἄν ὀσιωτέρου ἀνθρώπου  
βουλευόμενοι ἢ περὶ παιδείας καὶ αὐτοῦ καὶ  
τῶν αὐτοῦ οἰκείων. (Πλάτ. Θιάγης.)



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

—  
1879

Οὗτος συμφώνως μὲ τοὺς προκατόχους αὐτοῦ καὶ ἰδίως τὸν Ῥουσσώ, συγκεφαλαιοῖ τὰς ἀρχάς του εἰς τὸ ἀξίωμα:

«Δέον ν' ἀναπτυχθῇ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις»

Τὴν ἀνατροφὴν τῶν νέων ἔθεσεν ὡς πρώτην βάσιν τοῦ ὅλου βίου τοῦ λαοῦ.

Ὁ Πεσταλότσης ἐγένετο οὕτω ἀναμορφωτὴς τῆς διδασκαλίας, οὐ μόνον ἐν Ἑλβετία, ἀλλὰ καὶ ἐν Γερμανίᾳ.

Διὰ τῆς ἐπικρατησάσης ἐν Γερμανίᾳ ὀρθοδοξίας, ἡ διδασκαλία ἐξετράπη τῶν πηγῶν αὐτῆς, ἤτοι τῆς φύσεως, καὶ λογικῆς, ἐν αἷς ἐπανέφερον αὐτὴν ὕστερον ἢ φιλοσοφία.

Κάντιος. Ἡ περὶ ἀνατροφῆς δοξασία τοῦ Καντίου εἶναι ἀντίθετος τῶν θεωριῶν τοῦ Ῥουσσώ.

Ὁ Κάντιος λέγει ὅτι, πρωτίστη ἀπόφασις τῆς Πολιτείας πρέπει νὰ εἶνε αὕτη, ἕκαστος ὀφείλει νὰ ἐξέλθῃ τῆς φυσικῆς αὐτοῦ καταστάσεως καὶ ὑποβληθῇ εἰς ἐξωτερικόν τινα καταναγκασμόν.

Φίχτε. Ὁ Φίχτε συγχρόνως μὲ τὴν δοξασίαν τοῦ Καντίου λέγει ὅτι, ἡ Πολιτεία δικαιούται νὰ καταστήσῃ τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδίων ὄρον τοῦ συναλλάγματος τῆς Πολιτείας. Κατὰ ταῦτα ἡ ἀνατροφή καθίσταται ἐξωτερικὴ ὑποχρέωσις πρὸς τὴν Πολιτείαν. Τούτου ἕνεκα, ἡ Πολιτεία δικαιούται νὰ ἐπιτηρῇ, ὥστε οἱ νέοι ν' ἀνατρέφονται· αὕτη συγχρόνως κρίνει περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν δυνάμεων ἡμῶν πρὸς ἐπίτευξιν λογικῶν σκοπῶν καὶ συνεπῶς περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἀνατροφῆς.

Τοιουτοτρόπῳ ἐγκαθριδρῦει οὗτος τὴν ἔννοιαν τῆς ἐθνικῆς ἀνατροφῆς. Ἡ ἠθικὴ τῆς θελήσεως μὸρφωσις εἶναι κατ' αὐτὸν τὸ ὕψιστον.

(ἀκολουθεῖ)

## ΓΕΝΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ

κατὰ τὸν Kraus.

Ε'.) Δὲν πρέπει γὰρ δίδωμεν εἰς τὸν παῖδα ἀγωγὴν ἀποκλειστικὴν.

\*Ἴνα προστηκόντως ἐκπληρώσῃς τὸ καθῆκον, ὅπερ σοὶ ἐπιβάλλει ὁ τίτλος τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς ἢ τοῦ παιδαγωγοῦ, ὀφείλεις συνεχῶς νὰ ζητῆς νὰ ἀναπτύξῃς εἰς τὸν παῖδα ὅλα τὰ σπέρματα, ἅτινα ὁ Πλάστης ἐν αὐτῷ κατέθηκε, νὰ θέσῃς εἰς ἐνέργειαν πάσας τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς αὐτοῦ

δυνάμεις. Ἄντι νὰ ἀσχολῶνται ἀποκλειστικῶς περὶ τὸ φυσικὸν τοῦ παιδὸς νὰ προσπαθῶσι δηλονότι νὰ καταστήσωσιν εὐστροφον καὶ ἰσχυρὸν τὸ σῶμα, νὰ ἐξασκῶσι τὴν μνήμην ἢ τὸ πνεῦμα, τὴν φαντασίαν ἢ τὸ βουλευτικόν, οἱ φρόνιμοι καὶ πεφωτισμένοι γονεῖς καὶ παιδαγωγοὶ δὲν παραμελοῦσι καὶ τὸ ἠθικόν, διαμορφοῦσι συγχρόνως ἀμφοτέρω καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα. Ἀποφεύγουσι μετὰ μεγίστης προσοχῆς πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ ὑπέρμετρον πρὸς τὰ κατὰσθαί ἢ τὸ κατέχειν ἐπιθυμίαν, πᾶν τὸ ἐμπνέον μεγάλην ῥοπὴν πρὸς τὰς παιδιὰς, τὰς ψυχαγωγίας, τὰς ἡδονὰς, πᾶν τὸ ὑποθάλλον τὴν πρὸς τὸ ἀρχεῖν, τὴν πρὸς τὴν ἀλαζονίαν κτλ. κλίσιν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ οἱ παιδαγωγοὶ οἱ καταλαμβάνοντες καὶ εἰλικρινῶς ἐπιθυμοῦντες τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἑαυτῶν μαθητῶν προσηλοῦνται εἰς τὸ νὰ ἐνισχύωσι καὶ διευθύνωσι ταυτοχρόνως τὰς φυσικὰς, πνευματικὰς καὶ ἠθικὰς δυνάμεις, ἵνα διὰ τῆς ἑναρμονίου ἐνεργείας τῶν δυνάμεων τοῦ τούτων ὁ παῖς μάλιστα προσεγγίξῃ εἰς τὸν εὐγενῆ αὐτοῦ προορισμόν. Ὅπως δὲ φθάσωσιν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ἀνάγκη ἐν τῇ ἀγωγῇ νὰ λαμβάνωσιν ὀρθόν τι μέτρον, ἵνα κάμνωσι διάκρισιν μεταξὺ τοῦ ἄγαν καὶ τοῦ ἥττον, μεταξὺ τῆς ὑπερβαλλούσης αὐστηρότητος καὶ τῆς ἐπικινδύνου ἐπεικειάς, μεταξὺ τῆς ἀδιατρέπτου σκληρότητος καὶ τῆς ἀσταθοῦς εὐπαθείας, μεταξὺ τῶν γελοίων ἀνασκοπῶν καὶ τῶν σκανδαλωδῶν ἐπιδείξεων, μεταξὺ τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς φλυαρίου σχολαστικότητος. Συμφέρει ἐπίσης νὰ μὴ ἀνατρέφωμεν τὸν παῖδα ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα ἐπάγγελμα ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν πολιτείαν, διὰ τὸν κοινωνικὸν καὶ ταυτοχρόνως διὰ τὸν αἰώνιον βίον διότι, λέγει ὁ Γολλῆνος. Ὅσον ὀλίγον καὶ ἂν ἐξετάσῃ τις τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, τὰς ῥοπὰς, τὸν τελικὸν αὐτοῦ σκοπὸν εἶνε εὐκολον νὰ ἀναγνωρίσῃ, ὅτι δὲν ἐπλάσθη δι' ἑαυτὸν μόνον, ἀλλὰ διὰ τὴν κοινωνίαν. Ἡ φρόνιμα προώρισεν αὐτὸν νὰ ἐκτελέσῃ ἐν αὐτῇ ἔργον τι. εἶναι μέλος σώματος, εἰς ὃ ὀφείλει νὰ παράσῃ τὴν ἰδίαν λειτουργίαν καὶ, ὡς ἐν μεγάλῃ μουσικῇ συναυλίᾳ, ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ τὸ μέρος του, ἵνα καταστήσῃ ἐντελῆ τὴν ἁρμονίαν.

Μ. ΓΚΙΟΛΙΑΣ.

## ΖΗΤΗΜΑΤΑ

*Πρὸς συζήτησιν κατὰ τὰς ἐφετεινὰς εἰδικὰς καὶ γενικὰς  
συνελεύσεις τῶν ἐταίρων.*

Μὴ ὑπολειφθέντος χρόνου κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ Λυγούστου συνελεύσεις πρὸς συζήτησιν τῶν προκηρυχθέντων παιδαγωγικῶν ζητημάτων, τὸ Διοι-